

NATIONAAL ACTIEPLAN INTEGRALE INNOVATIE. SAMENWERKEN AAN MAATSCHAPPELIJKE OPGAVEN

Handreiking voor de inbedding van een integrale innovatie-aanpak in onderzoeks- en innovatieprogrammering¹

- Gebruik een duidelijke en gedeelde definitie van technologische en sociaal-maatschappelijke aspecten.
Toelichting:
De *technologische aspecten* hebben betrekking op
nieuwe of verbeterde technologieën, producten, diensten of processen.
De *sociaal-maatschappelijke aspecten* zijn
 - i) de culturele, ethische, juridische, economische en bedrijfskundige factoren die van invloed zijn op de maatschappelijke inbedding (adoptie, verspreiding en impact) van die technologieën, producten, diensten of processen; en
 - ii) de 'SSH-innovaties', zoals nieuwe of verbeterde diensten, processen en (governance en verdien)modellen.
- Kies voor een insteek van onderzoek- en innovatieprogramma's waarbij de maatschappelijke opgave centraal staat. Organiseer voor de vraagarticulatie bijeenkomsten met de relevante stakeholders.
- Betrek – uitgaande van deze vraagarticulatie – al in de ontwerpfase i) onderzoekers uit alle wetenschapsdomeinen², en ii) relevante maatschappelijke organisaties en bedrijven. Organiseer bijeenkomsten voor deze partijen en faciliteer daarmee consortiumvorming .
- Werk daarbij met passende methoden als de Theory of Change (ToC) en de [impactplanbenadering](#) die de route naar impact ondersteunt. Stimuleer het gebruik van tools die samenwerking van de verschillende partijen faciliteren, zoals de ontwikkeling van een gezamenlijke taal.
- Ondersteun en stimuleer consortia zowel in de aanvraagperiode als tijdens de financieringsperiode om de ToC te (blijven) gebruiken voor een continue integrale aanpak. Dit vraagt een betrokken en proactieve houding van de financier, ook na honorering van projecten.
- Stel voldoende budget beschikbaar voor onderzoeks- en innovatieprogramma's en -projecten, zodat deze een passende financiële omvang kennen voor gelijkwaardig onderzoek naar zowel de bèta/technische als de sociaal-maatschappelijke aspecten. Stel ook voldoende budget beschikbaar voor projectmanagement vanuit een integraal innovatieperspectief en voor de bijdrage van maatschappelijke organisaties en bedrijven.
- Zorg voor een goede communicatie met aandacht voor de integrale innovatie-aanpak. Verspreid kennis en ervaringen die de samenwerking tussen onderzoekers uit verschillende wetenschapsdomeinen en tussen onderzoekers, maatschappelijke organisaties en bedrijven faciliteren. Goede projectbegeleiding vanuit de financierende organisatie is een manier om (een deel van) deze kennis te vergaren.
- Formuleer beoordelingscriteria die aansluiten bij de integrale innovatie-aanpak en recht doen aan de complexiteit daarvan. Laat de beoordeling uitvoeren door experts op de verschillende expertises - zowel mbt de technologische

¹ Deze handreiking is gebaseerd op de resultaten van de verkenning naar de verankering van sociaal-maatschappelijke aspecten in onderzoeks- en innovatieprogramma's en -projecten. Primaire doelgroep voor deze handreiking zijn de onderzoeksfinanciers.

[NECTR](#) ontwikkelde methoden en werkvormen voor transdisciplinaire samenwerking met maatschappelijke organisaties en bedrijven. Actielijn 5 van het Actielijn beschrijft de welke uitdagingen een volwaardige samenwerking met deze partijen in de weg staan en welke acties nodig zijn om deze uitdagingen het hoofd te bieden.

De online omgeving van het Actieplan bevat ook een handreiking voor samenwerking van onderzoekers uit verschillende wetenschapsdomeinen.

² Een gangbare indeling van het wetenschappelijke veld is die waarbij de domeinen Exacte en Natuurwetenschappen, Medische Wetenschappen, Social Sciences & Humanities, en Technische Wetenschappen onderscheiden worden.

als de sociaal-maatschappelijke aspecten - en draag er zorg voor dat er ook een of meer experts zijn die ervaring hebben met de integrale innovatie-aanpak (integratie-experts).